

Љиљана Љиљак

SCENA I ZME\U DVA ZVONA

Projekat rekonstrukcije enterijera { kol skog hol a Vaqevske gi mnazi je au t orske grupe re:ACT

Уређењем пространог градског дворишта који окружују највреднија и најстарија градска здања, Гимназија је изгубила оно *prejuto pravo* дворишне интимности, право на *pozadi nu* која у нас по правилу представља складиште свега и свачега, простор из ког се бежи. Тако је дошло до нужне интервенције да се та позадина уклопи у велико градско двориште и понуди оку као најава вредности гимназијског здања на фронталној фасади до улице Вука Караџића. Интервенција архитекте Љубице Дражић, порталним решењем фасаде (спортска дворана), донела је и први покушај да се простор испод дограђеног блока који повезује крила старог здања, колико толико дизајнира. Успело се само спољном интервенцијом на фасади.

Унутар тог малог ученичког хола велике школе наставила се она бездушна небрига за изглед простора у ком се суређу школске смене, генерације, размењују флуиди унутрашње и спољне лепоте духа који сазрева. Једном речју, *Kavez* (како га ђаци зову) је и даље био добро погођено име институционалног, конзервативног односа према младима и свему што је ван часа.

Оно што су понудили млади архитекти групе *re:ACT* (храбар потез гимназијске управе) Гроздана Шишовић, Дејан Милановић и Срђан Тадић први је артикулисани одговор да тај простор може и треба да буде просторно култивисан. Та потреба деценијама се бранила, *i zme / u zvona*, реакцијом кроз субкултурне изразе - графите, зидне слике... У сивилу простора, притиснутог тешком бетонском плочом спортске хале, грађевински огољених стубова, новим пројектом се отклањају мане, чинећи да се успостави просторна суштина - резон живота школског хола. Да се *Kavezu* морају додати простори унутар крила, дати светлости, ваздуху, ветру, киши и небу, бар мало места. Да се степеништима поентира духовна сценичност целог простора, могући гимназијски - академов гај. И на оним функционалним, код крилних улаза, новим подијумима - степеништима према просторима унутар крила и пред средишњим зидом. Понуђена је непретенциозна интервенција (расвета, помични решеткасти плафон, зидови-панои) изазов за све који такав простор буду користили.

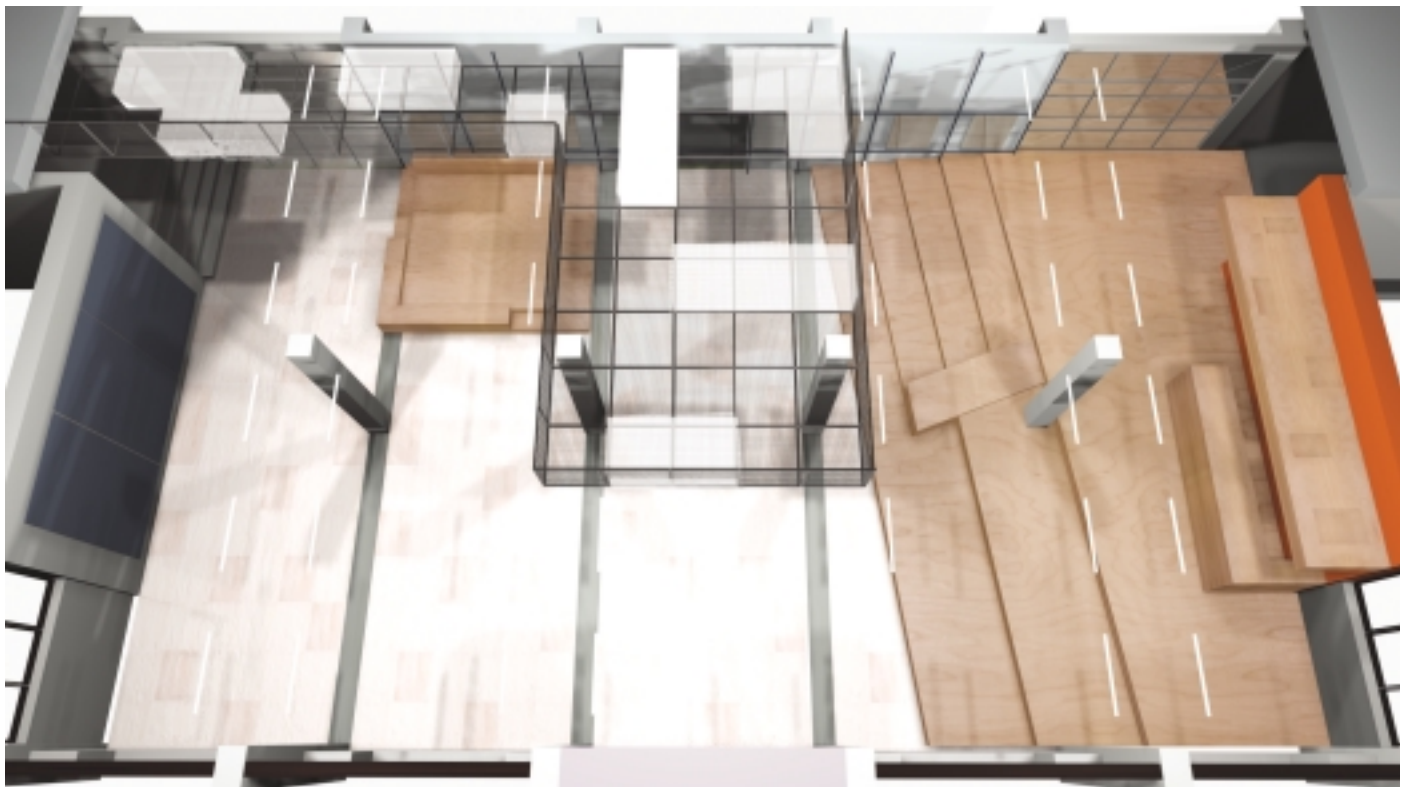
Архитектонски одговор групе *Re:act* је дизајнерск и непретенциозан што потврђује промишљен приступ, верујем емотиван и лични однос према *Kavezu*. А то је она драгоценост свест да и другима треба дати могућност да оставе свој траг у том простору.

Пројекат уређења *Kaveza* је и наставак коначно отворене теме: како једно војнички хладно школско двориште отворити према светлости и атмосфери моћног градског дворишта - трга? Већ раније организоване драмске и филмске представе пред порталом, пред *Kavezom*, дају овом пројекту додатну вредност и изазов - могућа је комуникација простора *Kaveza* са пространим школским двориштем.

Након овог пројекта неће бити ни за једну школу небитно каква су јој дворишта и холови, простори ђачког живота. Она јесу део једног, условно затвореног система, место ђачке интиме и окупљања, али и њиховог првог јавног наступа. Култура таквих, условно *otvorenih* простора, мора се освајати, али и обезбедити да свака интервенција и уређење буде довољно провокативно, отворено за промене. Пројекат групе *re:act* утемељен је на таквим трагањима.

RANDOM ACTS OF DIFFERENCE

re:ACT

